

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/22/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4311216777
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hušeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2013:4311216777.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Bratislava, Údernícka 5, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: W. P., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom G., S. XXX/XX, t. č. na neznámom mieste, zastúpený Q. U. V., zamestnankyňou R. súdu K. G., Y. XX, za účasti vedľajšieho účastníka: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, zastúpený HKP Legal, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 6, o zaplatenie sumy 2.113,29 Eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Levice č. k. 9C/70/2012-71 zo dňa 24. septembra 2012 v napadnutej časti týkajúcej sa nepriznania náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa nepriznania vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania **z r u š u j e a v e c v r a c i a** súdu prvého stupňa v tejto časti na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa konanie vo veci samej zastavil. Žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Žalobcovi vrátil zaplatený súdny poplatok v sume 119,87 Eur. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 96 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "OSP"). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa vo veci vydal platobný rozkaz pod č.k. 7Ro/479/2011-18 zo dňa 29.11.2011, ktorý bol uznesením č.k. 7Ro/479/2011-31 zo dňa 23.03.2012, z dôvodu, že ho nebolo možné doručiť žalovanému do vlastných rúk, zrušený. Do konania vstúpil dňa 27.04.2012 ako vedľajší účastník na strane žalovaného Spotrebiteľské združenie OSA, ktorý vzniesol námietku premlčania a súčasne si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia. Súd prvého stupňa uznesením č.k. 9C/70/2012-44 zo dňa 03.07.2012 ustanovil žalovanému opatrovníka. Žalobca písomne dňa 18.07.2012 prostredníctvom právneho zástupcu vzal pred začatím pojednávania žalobu v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť, preto súd konanie vo veci zastavil. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 OSP. Dôvodil tým, že k späťvzatiu žaloby došlo pred začatím pojednávania vo veci samej a súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania skúmal, či je žalobca povinný nahradiť trovy konania, ktoré pre jeho správanie vznikli. Súd prvého stupňa žalovanému nepriznal náhradu trov konania dôvodiac tým, že mu žiadne trovy nevznikli. Súd prvého stupňa vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania dôvodiac tým, že do konania vstúpil zrejme sám z vlastného podnetu, keďže nepredložil plnú moc od žalovaného účastníka a nemal k dispozícii žalobu. Z obsahu jeho podania možno jednoznačne vyvodiť, že do konania stúpil bez preštudovania si čo len žaloby, námietku premlčania vzniesol bez právnej argumentácie týkajúcej sa tejto určitej právnej veci, lebo je všeobecná, bez vzťahu ku skutkovým okolnostiam a bez konkrétneho zdôvodnenia. Nie je preto zrejme, za aké dva úkony právnej pomoci si uplatnil náhradu trov konania. Podľa názoru súdu prvého stupňa nepatrí vedľajšiemu účastníkovi v tejto veci náhrada trov právneho zastúpenia, nakoľko vedľajší účastník v tejto veci do času zastavenia konania pre späťvzatie žaloby neurobil ani jeden kvalifikovaný úkon. So žalovaným zrejme nekomunikoval, žalobu nepreštudoval a ani

z námietky premlčania nevyplýva, že smeruje k danej právnej veci. Z uvedených dôvodov ani neskúmal hodnotu jednotlivých úkonov. Zároveň vrátil súdny poplatok podľa § 11 ods. 3, 4 zákona č. 71/1992 Zb., ktorý je krátený o 6,63 eura.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal včas odvolanie vedľajší účastník na strane žalovaného v časti týkajúcej sa nepriznania náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Namietal, že súd prvého stupňa v napadnutej časti vec nesprávne právne posúdil. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že zaviazá navrhovateľa povinnosťou zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania. Alternatívne, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie. S poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 MCdo 17/2009 a rozhodnutie sp. zn. 3 MCdo 5/2006 uviedol, že neexistuje dôvod na aplikáciu ustanovenia § 150 OSP. Aplikácia tohto ustanovenia by bola na mieste vtedy, ak by bol v konaní úspešný navrhovateľ a odporca ako spotrebiteľ by vzhľadom na svoje majetkové, či sociálne pomery nebol zaviazaný súdom na náhradu trov konania. Ďalej namietal, že zo späťvzatia návrhu na začatie konania nevyplýva, z akého dôvodu vzal navrhovateľ svoj návrh späť. Podstatným pre právne posúdenie veci je, že nárok uplatňovaný navrhovateľom nebol uplatňovaný dôvodne, resp. bol premlčaný. Súd prvého stupňa mal preto v tomto prípade rozhodnúť o trovách konania podľa § 146 ods. 2 prvá veta OSP a zisťovať, či návrh na začatie konania bol podaný dôvodne a či navrhovateľ svojim nedôvodne podaným návrhom nezavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Mal za to, že tým, že navrhovateľ zobral žalobu späť v celom rozsahu späť, zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, pričom sa tak nestalo pre správanie odporcu. Uviedol, že spotrebiteľské združenie OSA je občianskym združením založeným za účelom kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. Táto ochrana spotrebiteľských práv sa realizuje prostredníctvom zastupovania spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní, či vstúpení do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka. Ďalej uviedol, že výklad, ktorý by z uplatňovania práv vedľajšieho účastníka vylúčil možnosť dať sa právne zastúpiť je absurdný a najmä odporujúci zákonom SR a tiež predpisom EÚ, nakoľko pri jeho aplikovaní by nebolo možné prostredníctvom združenia riadne, účelne a efektívne chrániť a presadzovať práva a oprávnené záujmy spotrebiteľov, a teda ani plniť základnú úlohu spotrebiteľského združenia stanovenú legislatívou SR a EÚ. Zdôraznil, že bez právneho posúdenia veci a bez vznesenia námietky premlčania zo strany vedľajšieho účastníka by v danom konaní nemohlo byť na ňu zo strany súdu prihliadnuté, pričom je možné a pravdepodobné, že hlavný účastník by bol vo veci neúspešný obdobne ako boli neúspešní mnohí spotrebiteľia, od ktorých navrhovateľ vymáhal premlčané nároky v prevažnej väčšine zo spotrebiteľských zmlúv, ktoré navyše obsahovali aj neprijateľné podmienky. Mal za to, že je dôvodné, aby vedľajšiemu účastníkovi boli priznané trovy konania, keďže nie je vylúčené, aby si vedľajší účastník, ak zostane až do právoplatného skončenia veci, nemohol uplatniť jemu vzniknuté trovy. Zdôraznil, že nie je možné odoprieť vedľajšiemu účastníkovi právo dať sa zastúpiť advokátom. Na podporu svojich tvrdení poukázal aj na rozsudok Súdneho dvora zo dňa 22.12.2010, vo veci C - 279/09 DEB Deutsche Energiehandels und Beratungsgesellschaft GmbH proti Spolkovej republike Nemecko. Konštatoval, že nahradenie trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi je nanajvýš spravodlivé, nakoľko mu jednak s bránením práv spotrebiteľa (odporcu) vznikli reálne náklady a jednak ako prevenciu pred konaním navrhovateľa, ktorý zneužíva nízke právne vedomie spotrebiteľov (vrátane odporcu) tým, že skupuje premlčané pohľadávky a tie následne žaluje spoliehajúc sa, že odporcovia (spotrebiteľia) nevedia o možnosti vznesenia námietky premlčania a právne služby advokáta si nemôžu dovoliť. Záverom uviedol, že pokiaľ sa odvolací súd stotožní s názorom súdu prvého stupňa, vedľajší účastník navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) OSP konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie - vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci - ako o predbežnej otázke. Zároveň si uplatnil aj trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 63,96 Eur s DPH za jeden úkon právnej služby /odvolanie/ vrátane režijného paušálu.

K odvolaniu vedľajšieho účastníka na strane odporcu sa vyjadril žalobca. Navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil. Podľa jeho názoru vedľajší účastník - združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenia na ochranu spotrebiteľa podľa § 25 Zák. č. 250/2007 Z. z. majú pritom možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva.

Tieto právne závery ustálil aj Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí sp. zn. 5Co/26/2012 ako aj v rozhodnutí sp. zn. 3Cob/259/2011, ktorý v oboch prípadoch nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia. Mal za to, že právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je neúčelné a nadbytočné. Obdobný právny názor vyjadril aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 17Co/164/2012. Podľa jeho názoru existujú dôvody hodné osobitného zreteľa podľa § 150 OSP spočívajúce v tom, že vedľajší účastník vstúpil do konania na strane odporcu za účelom ochrany jeho práv z vlastnej iniciatívy, avšak tomu bol v zmysle § 29 ods. 2 OSP súdom ustanovený opatrovník, ktorý disponuje rovnakými právami ako účastník konania. Teda nebolo potrebné, aby vedľajší účastník tiež ochraňoval aj záujmy opatrovníka. S poukazom na uvedené nemožno hovoriť o účelne vynaložených trovách konania vedľajšieho účastníka. Ďalej uviedol, že má vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania, združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Navyše vedľajší účastník viaceré procesné podania nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu, čím konanie predlžuje a navyšuje trovy konania. Rovnaký právny názor vyslovil aj Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí sp. zn. 6Co/141/2012. Mal za to, že paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Obdobný právny názor vyslovil aj Krajský súd v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 17Co/91/2012. Namietal, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa § 150 OSP. Zdôraznil, že nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Obdobný názor vyslovil Ústavný súd SR v náleze II. ÚS 78/03, ako aj v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/100/2012. Ďalej uviedol, že združenie odporcu v konaní nezastupuje. Podobný právny názor zastal aj Krajský súd v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 13Co/40/2012 a v rozhodnutí sp. zn. 13Co/35/2012. Ďalej dôvodil, že ustanovenia Charty základných práv EÚ ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa. Žiadne z predmetných ustanovení nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi, ale len na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. K návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie uviedol, že tento považoval za nedôvodný a nespĺňajúci podmienky prejudiciálneho konania. Podľa jeho názoru z prejudiciálneho konania je vylúčené vnútroštátne právo členských štátov, t.j. Súdny dvor EÚ nemôže v žiadnom prípade vykladať vnútroštátne právo alebo posudzovať jeho platnosť, a to ani v prípade, ak by bolo v rozpore s právom Európskej únie, nakoľko preskúmaním vnútroštátneho práva by prekročil svoje právomoci. V tejto súvislosti poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co/70/2012. Zároveň si navrhovateľ uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške 63,93 Eur s DPH, ktoré pozostávajú z jednej polovice úkonu právnej služby vo výške 54,77 Eur s DPH a režijného paušálu k právnomu úkonu vo výške 9,16 Eur s DPH za podanie odvolania.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo postupom podľa § 212 ods. 1 OSP, § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti výroku je potrebné zrušiť podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP a vec mu vrátiť v tejto časti na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 OSP.

Podľa § 221 ods.1 písm. f) OSP súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 2 OSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutie odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkom konania posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné právne predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej. Odôvodnenie rozhodnutí tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. Ústavy a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

V danej právnej veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa neodôvodnil svoje rozhodnutie v súlade s ustanovením § 169 ods. 1 OSP, týmto svojim postupom odňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom, keď jeho rozhodnutie je nepreskúmateľné pre absenciu dôvodov.

Odvolací súd v danej právnej veci dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa nepriznania vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov, čím bola účastníkom konania odňatá možnosť konať pred súdom.

Súd prvého stupňa síce svoje rozhodnutie o trovách konania právne odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 146 ods. 2 OSP a taktiež posudzoval aj účelnosť náhrady trov vedľajšieho účastníka, avšak v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa absentuje skutkové, ako aj právne zdôvodnenie v tom smere, či vo vzťahu žalobcu k žalovanému bol vzatý návrh späť zavinene z dôvodov ustanovených v § 146 ods. 2 veta prvá OSP, alebo z dôvodov podľa vety druhej citovaného ustanovenia, resp. nie je z napadnutého uznesenia zrejme, ktorý z účastníkov zavinil zastavenie konania.

S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní súd prvého stupňa opätovne rozhodne vo veci v zmysle ustanovenia § 226 OSP, podľa ktorého je viazaný právnym názorom vysloveným v tomto rozhodnutí a zároveň svoje rozhodnutie aj relevantne odôvodní v súlade s ustanovením § 169 ods. 1 OSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.